ZPRÁVY • ZAJÍMAVOSTI • NOVINKY • INFORMACE

LÉTO 2014

Povodí Odry
státní podnik

Kapka

ZPRAVODAJ STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

Atlas vodních toků – Ostravice

strany 8–11

Úvodní slovo generálního ředitele

Milé kolegyně a kolegové, vážení čtenáři,

stojíme na prahu prázdnin 2014 a ani se nechce věřit, že za sebou máme polovinu letošního roku. V běžné praxi se touto dobou začínáme zabývat výsledky druhého čtvrtletí i pololetí jako celku, tyto informace se však dočtete v příštím čísle Kapky. Dnes se chci na rozdíl od všech předchozích vydání zmínit o jedné věci, o níž se v Kapce nedočtete – o povodňové epizodě vzniklé z vydatných srážek ve dnech 13. až 18. května, kterou jste pravděpodobně zaregistrovali ve sdělovacích prostředcích. Skutečnost byla poněkud mírnější, než popisovala média, avšak až 220 milimetrů srážek za 84 hodin způsobilo výrazné a hlavně rychlé zvýšení hladin zejména beskydských toků s dosažením prvních a druhých povodňových stupňů v některých profilech, na Olši v Českém Těšíně byl překročen dokonce stupeň třetí. Celá situace nám umožnila tentokrát naštěstí jen cvičně prověřit funkčnost jednotlivých podnikových pracovišť a jejich spolupráci, stejně jako na sestupné větvi povodně provést některé zkoušky na přehradách. Přehrady byly z uplynulého období sucha zaklesnuté s výjimkou Těrlicka, kde jsme museli z preventivních důvodů hladinu snížit zvýšeným odtokem hned od úterý 13. května, kdy začalo souvisle pršet. Srážkami se tedy nádrže v beskydské části povodí doplnily a ukončily dlouhé období sucha, Slezská Harta se však doplnila o pouhé jedno procento objemu – z 91 na 92 procent objemu zásobního prostoru –, což svědčí o skutečnosti, že jesenická část povodí byla srážkami zasažena výrazně méně.

Poznámka autora: *Necelé dva týdny poté, avšak již po uzávěrce tohoto čísla Kapky, postihly naše povodí bouřky s přívalovými srážkami – tentokrát více v jesenické části povodí. Tyto srážky způsobily větší škody než výše popisovaná epizoda. K události se vrátíme v příštím čísle.*

Ing. Miroslav KRAJÍČEK
generální ředitel

OBSAH

Úvodní slovo generálního ředitele 2

VÝZNAMNÉ ŘÍČNÍ ÚPRAVY:
Odra v Ostravě 3

Zahájené revitalizace v Povodí Odry. 4

AKTUALITY 5

EKONOMICKÉ INFORMACE:
Ekonomické výsledky za 1. čtvrtletí 6

PŘEDSTAVUJEME ÚSEK:
Technický úsek Frýdek-Místek 7

ATLAS VODNÍCH TOKŮ:
Ostravice 8

VD Morávka – hydraulický modelový výzkum
bezpečnostního přelivu a skluzu 12

Nákup strojů a zařízení v roce 2013 13

Rekonstrukce VD Těrlicko oceněna jako Stavba roku 2013 15

V Nových Heřminovech jsme otevřeli informační centrum 15

Den otevřených dveří 2014 16

Tisková konference ke Světovému dni vody 16

Otevření Domu přírody Poodří v Bartošovicích 17

Cyklostezky a humanizace Ostravice 17

FAUNA & FLÓRA:
Žáby nelíbat!!! 18

Nový kotel v areálu VHP Skotnice 20

Jarní sběr odpadů v zátopě
VD Slezská Harta 20

Podnikové sportovní hry v Opavě 21

PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST:
Ing. Jiří Šašek 22

JUBILEA. 23

NAPSALI O NÁS 23

VÝZNAMNÉ ŘÍČNÍ ÚPRAVY

Odra v Ostravě

V úvodní části Kapky, zpravodaje státního podniku Povodí Odry, se v poslední době stalo tradicí informovat stručnou formou čtenáře o nejvýznamnějších vodních dílech a objektech na říční síti v povodí, jejichž existence a funkce jsou základem činnosti našeho podniku. Po již dříve popisovaných přehradách a pohyblivých jezech budeme v několika dalších číslech zpravodaje věnovat pozornost úpravám koryt některých hlavních toků protékajících významnými městy našeho regionu, v nichž řeka často tvoří osu městské zástavby a hraje dominantní roli v jejím celkovém prostředí. Jedná se o úseky na větších tocích a sídla, která patří k větším i v rámci České republiky.

Klikatící se Odra před úpravou začátkem šedesátých let minulého století v prostoru pod třebovickou elektrárnou

Úprava Odry v letech 1957 až 1968 umožnila územní rozvoj průmyslu (v pozadí MCHZ, dnes BorsodChem)

Nadjezí Lhoteckého jezu se souběžnou pravobřežní hrází a havarijním profilem na toku

Souběh Odry s dálnicí D1 v levobřežním prostoru poblíž Hošťálkovické lávky

Sérii těchto krátkých pojednání začneme **Odrou v Ostravě,** jejíž osu sice tato řeka přímo nevytváří – tou je spíše Ostravice –, je ale hlavním a ve své dolní části největším tokem povodí a její odtokové poměry mají pro město Ostravu zásadní význam.
Odra až do konce druhé světové války tekla po okraji Ostravy a mimo místa křížení s významnými komunikačními spoji (ve Svinově směrem na Opavu a v Přívoze na Hlučín) byly zásahy do morfologie koryta, vedoucí k jeho stabilitě v místě křížení, jen místní povahy. Kupodivu k soustavnějším regulačním pracím se v té době přikročilo nad a pod úsekem, který s okrajovými částmi Ostravy sousedil, což je kolem Polaneckého lesa nad Ostravou a ve Vrbici směrem k Bohumínu. Potřebu upravit Odru vyvolalo až období padesátých let minulého století, kdy meandrující Odra a záplavy podvazovaly další územní rozvoj města. Proto se tehdy přistoupilo k regulaci řeky, jak ji známe v dnešní podobě. Soustavná úprava řeky Odry přihlížela i k předpokládanému vlivu hlubinné těžby černého uhlí na zemský povrch. V letech 1957 až 1968 byla Odra na celkové délce 17,2 kilometru soustavně upravena od Antošovické lávky u Bohumína po železniční most Polanecké spojky nad Ostravou. V rámci úpravy byly vybudovány tři jezy (Přívoz, Lhotka a Zábřeh) a soustavně ohrázován pravý břeh řeky pro ochranu městských částí Ostravy – Hrušova, Přívozu a Nové Vsi – před povodněmi. Regulovaná řeka s ohrázováním skýtá okolní zástavbě města ochranu před 100letou vodou.

Zahájené revitalizace v Povodí Odry

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu, vzduch a přírodu

Investiční odbor státního podniku Povodí Odry zahájil realizaci dvou staveb spočívajících v revitalizaci toků Prudník a Odra. Revitalizace jsou zahrnuty do Plánu oblasti povodí Odry – opatření k dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí pomocí revitalizace toku a odstranění migračních překážek.

Projekty jsou spolufinancovány v rámci Operačního programu Životní prostředí z prostředků Státního fondu životního prostředí České republiky.

PRIORITNÍ OSA:
6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny (ERDF)

PRIMÁRNÍ OBLAST PODPORY:
6.4 – Optimalizace vodního režimu krajiny.

Revitalizace Prudník, km 0,000–2,000

Předmětem stavby je revitalizace toku Prudník v k. ú. Osoblaha, Studnice u Osoblahy, Slezské Pavlovice. V rámci realizace akce se provádí inicializace koryta formou výhonů, které směřují proudnici do nátrží, vyčištění a propojení odstavených slepých ramen, biotechnická sanace nátrže u mostu – srubová stěna, hluboké a mělké tůně a výsadba břehového porostu.
Cílem projektu je, aby se navržené úpravy staly přínosem pro lokální bio-

Prudník – biotechnická sanace nátrže – srubová stěna

centrum a vytvořily příznivé podmínky pro rozvoj vegetace, hnízdění ptáků, zlepšení mikroklimatu a revitalizaci krajiny.
Realizace stavebních prací byla zahájena v únoru 2014 a bude ukončena v květnu 2015.
Celkové náklady na stavební práce činí 2 153 568,16 Kč bez DPH.

Odra, revitalizace toku km 74,300–75,600, Mankovice – Jeseník

Předmětem stavby je revitalizace vodního toku Odra v k. ú. Mankovice a Jeseník nad Odrou. Cílem revitalizace je podpora zahájení korytotvorných procesů v rámci cílené eroze břehů, a tím pozvolného vytváření meandrů toku, přičemž tento vývoj bude probíhat v řádech několika desetiletí. Nový předpokládaný stav a vývoj toku a jeho okolí bude působit příznivě pro rozvoj vegetace, hnízdění ptáků a revitalizaci krajiny. V rámci stavby se již provedlo

Mankovice – usměrňovače proudu č. 4, 5, 6 – nízká hladina vody

kácení stromů, zejména v místech určených pro cílenou erozi břehů, odstranění opevnění patky z lomového kamene a výstavba 12 usměrňovačů proudu vetknutých do břehu, které jsou tvořeny z kmenů pokácených stromů, přičemž horní část usměrňovačů je tvořena vykácenými vrbami doplněnými vrbovými proutky. Předpokládá se, že toto vrbové dřevo zakoření a stane se živou částí usměrňovače. V lokalitách předpokládaného vytváření meandrů je navržena náhradní výsadba několika stovek stromů a keřů. Součástí stavby je také osazení vodočetné latě na jezu Jeseník nad Odrou.
Realizace stavebních prací byla zahájena v únoru 2014. V současné době je stavební část dokončena, do konce listopadu 2014 bude provedena výsadba stromů a keřů.
Celkové náklady na stavební práce činí 2 017 558 Kč bez DPH.

Bc. Romana NOVOTNÁ
Martin LÁTAL
investiční odbor

Prudník – pročištěná a zprůchodněná slepá ramena

Mankovice – usměrňovače proudu č. 11 – běžný stav

Mankovice – usměrňovač proudu č. 11 – detail

Přehrada v Nových Heřminovech opět na programu jednání vlády

V dubnu letošního roku projednala vláda ČR již potřetí (po usneseních z let 2008 a 2011) tematiku investičního záměru „Opatření na horním toku řeky Opavy“ včetně připravované přehrady v Nových

Vizualizace hráze v Nových Heřminovech

Heřminovech. Ve dnech 16. a 23. dubna po projednání předložených (a doplněných) materiálů přijala vláda usnesení č. 251 z 16. dubna 2014.

Vláda projednala a schválila jednak dosavadní postup přípravy celého opatření, jednak uložila příslušným ministrům pokračovat v přípravě akce včetně zabezpečení potřebných finančních prostředků na přípravu jednotlivých staveb i s využitím stávajících dotačních programů. Samostatnou pozornost pak vláda věnovala přípravě obchvatu silnice I/45 kolem budoucí přehrady, jejíž příprava a realizace jsou podmínkou zahájení výstavby vlastní přehrady. Vláda tak uložila ministru dopravy ve spolupráci s ministrem zemědělství „zajistit do 31. prosince 2016 projektovou přípravu pro územní rozhodnutí I. etapy přeložky silnice I/45 v souvislosti s připravovanou výstavbou vodní nádrže Nové Heřminovy s tím, že v rámci urychlení přípravy může dojít ke zpracování dokumentace pro územní rozhodnutí ještě předtím, než bude trasa I. etapy přeložky silnice I/45 stabilizována v rámci aktualizace Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje“. Součástí přípravy je i souhlas s bezúplatným převodem státních pozemků potřebných pro přeložku silnice jejímu investorovi, tj. Ředitelství silnic a dálnic ČR (obdobně jak tomu bylo v minulosti se státními pozemky potřebnými pro vlastní vodní nádrž Nové Heřminovy, které byly bezúplatně převedeny investorovi přehrady, tj. našemu podniku). Příprava celé investice tak vstoupila do další etapy a může pokračovat plným tempem a směřovat k zahájení vlastních stavebních prací v následujících letech.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Pomník obětem první světové války v Karlovci

V dubnu letošního roku se na náš podnik obrátila matrikářka Městského úřadu v Bruntále s oznámením, že na pozemku Povodí u Slezské Harty v sousedství kostela v Karlovci (ale již v zá-

Pomník Karlovec

topě přehrady) se nachází pomník obětem první světové války, který již vyžaduje opravu. Jelikož není znám majitel tohoto pomníku, přísluší povinnost péče o takový pomník ze zákona majiteli pozemku, na němž je pomník umístěn. V tomto případě je to státní podnik Povodí Odry. Jelikož se však necítíme příslušní k takové činnosti, dohodli jsme při následném jednání na městském úřadě, že tento úřad se pokusí zjistit z historických pramenů a kronik, kdo pomník postavil. Takováto pietní místa totiž většinou pořizovaly obce a spolky v obcích působící a v tom případě by bylo vlastníkem město Bruntál jako právní nástupce obce Karlovec. Pokud by se tento fakt nepotvrdil, použil by se postup pro „věc nalezenou“, který je zákonem rovněž upraven. V úvahu připadá i případné přemístění pomníku mimo zátopu přehrady, neboť při dosažení maximální hladiny dosahuje voda až k samotnému pomníku. Cílem dohody je zachování pomníku jako pietního místa a jeho oprava do důstojné podoby, avšak subjektem, kterému taková péče přísluší, což dle našeho názoru náš podnik není.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

41. ročník Vodohospodářské padesátky

Příznivci turistiky a cyklistiky se i v tomto roce sejdou na podzimním pochodu, jehož 41. pokračování je zavede do Přírodního parku Údolí Bílého potoka a k hradu Veveří na západním okraji Brna. Termín je vypsán na víkend 12. až 14. září 2014. Letošní pořadatel – Brněnské vodárny a kanalizace, a. s. – připravil dvě trasy pro pěší v délce 25 a 35 kilometrů a pro cyklisty v délce 70 kilometrů.

Ti, kdo i po náročné túře budou vykazovat nadměrné množství energie, ji mohou zužitkovat na společenském večírku v Kulturním domě Semilasso v Králově Poli. Bude to takové déjà vu, protože právě v tomto kulturním stánku se konal večírek před pěti lety, kdy Vodohospodářskou padesátku pořádala jiná vodárenská společnost. A tak letošní účastníci už jistě leští boty, aby náš podnik jaksepatří reprezentovali, a to tradičně na všech trasách.

Mgr. Ondřej BUREL
referent odboru VHKI

Ekonomické výsledky za 1. čtvrtletí 2014

Na ekonomické výsledky prvního čtvrtletí roku 2014 měl zásadní vliv nepříznivý vývoj hydrologické situace, charakteristické dlouhotrvajícím suchem a nedostatkem sněhu, které výrazně omezily kapacitní možnosti výroby elektrické energie. Zároveň pokračuje i dlouhotrvající stagnace odběrů povrchové vody.

Vlivem výše uvedených skutečností bylo za první čtvrtletí roku 2014 dosaženo hospodářského výsledku 32 083 tisíc Kč, což je o 5 933 tisíc Kč méně oproti časovému plánu a o 8 975 tisíc Kč méně oproti stejnému období loňského roku.
Výnosy státního podniku, vykázané v celkové výši 157 057 tisíc Kč, byly oproti plánu nižší o 3 792 tisíc Kč a byly ovlivněny výpadky v tržbách za povrchovou vodu (minus 1 429 tisíc Kč) a zejména za výrobu elektrické energie (minus 5 945 tisíc Kč).
Pokles tržeb za povrchovou vodu a elektrickou energii se podařilo částečně eliminovat ostatními tržbami, a to zejména za vyřazený, nepotřebný majetek, dále zvýšenými tržbami za ryby, výnosy z pronájmů, tržbami za prodej dřeva apod.

Výnosy státního podniku v celkové výši 157 057 tisíc Kč byly oproti plánu nižší o 3 792 tisíc Kč a byly ovlivněny výpadky v tržbách za povrchovou vodu a zejména za výrobu elektrické energie.

Náklady, vykázané v celkové výši 124 975 tisíc Kč, byly oproti časovému plánu vyšší o 2 142 tisíc Kč. K nárůstu nákladů došlo zejména vlivem překročení oprav dlouhodobého majetku, které byly oproti časovému plánu překročeny o 3 498 tisíc Kč. V ostatních nákladových položkách došlo v převážné míře k úsporám, které částečně snížily negativní dopad neplnění plánovaných hodnot výnosů.
V oblasti rozvahové části ekonomiky došlo v prvním čtvrtletí roku 2014 k nárůstu zejména oběžných aktiv, což je dáno skutečností, že rozhodující část plánovaných výdajů na investice hrazené z vlastních zdrojů bude čerpána v následujících obdobích a zejména v závěru roku.
Stav pohledávek po lhůtě splatnosti je na stabilní úrovni a jejich výše po odpočtu pohledávek, na které jsou již vydány platební rozkazy nebo jsou vedeny v konkurzních a vyrovnacích řízeních, je vzhledem k celkovému obratu minimální.
V oblasti pasiv došlo v průběhu sledovaného období k mírnému nárůstu závazků z obchodních vztahů, což je dáno rozpracovaností stavebních prací.
Závěrem je nutné shrnout, že ekonomické výsledky státního podniku za první čtvrtletí 2014 nejsou optimální, a to vlivem výrazného poklesu v tržbách jak oproti plánu, tak oproti skutečnosti loňského roku. Cílem ekonomického ří-

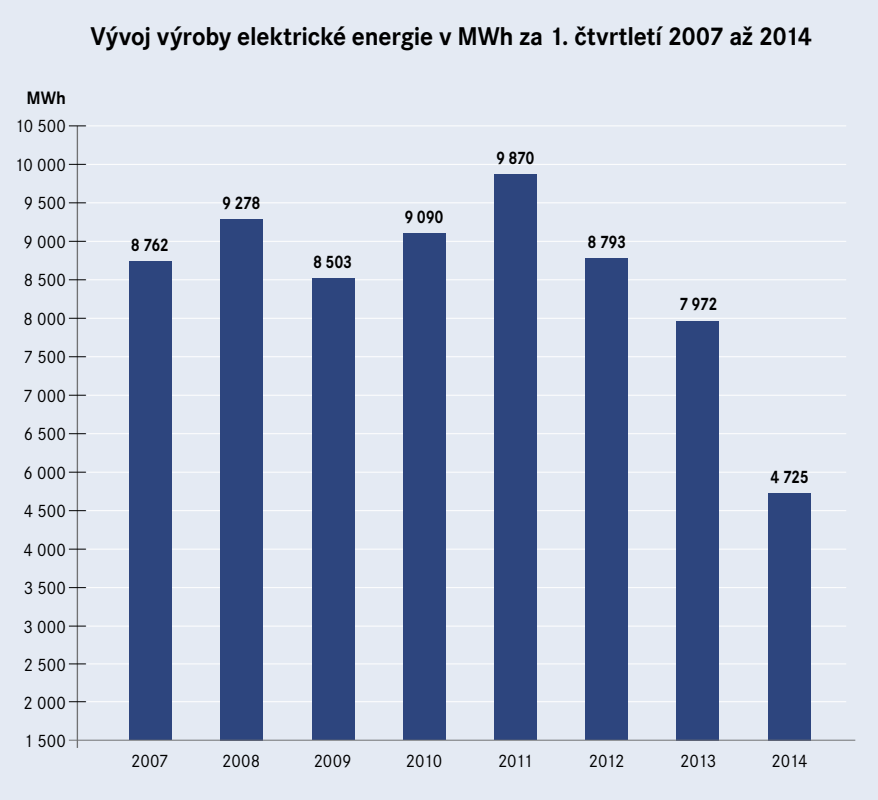

Graf výroby elektrické energie v MWh

K výraznému poklesu v tržbách došlo jak oproti plánu, tak oproti skutečnosti loňského roku.

zení v dalším období roku 2014 tudíž bude nutnost zvládnout nepříznivý vývoj plánovaných hodnot a ztrátu meziroční dynamiky některých ekonomických ukazatelů. Nelze vyloučit, že prostředkem k dosažení tohoto cíle může být v případě přetrvávání negativních vlivů přijetí některých úsporných opatření ve výdajové oblasti napříč celým podnikem.

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

PŘEDSTAVUJEME ÚSEK

Technický úsek Frýdek-Místek

V tomto čísle vám prostřednictvím rozhovoru s Ing. Ivanou Musálkovou představíme technický úsek Frýdek-Místek.

Můžete popsat hlavní pracovní náplň technického úseku?
Technicko-inženýrský a zelený servis provozům. Technický úsek je nedílnou součástí závodu Frýdek-Místek, prostupuje všemi jeho činnostmi. Není to z důvodu naší nepostradatelnosti, ale tak nějak se to stalo. Vzhledem ke stále novým a novým předpisům, zákonům, normám, profilům, evidencím, kontrolám... se nám zželelo skutečných provozních terénních pracovníků a zajišťujeme servis související s přípravou a realizací oprav, investic, včetně zajištění soutěží u veřejných zakázek malého rozsahu a přípravy zadávacích dokumentací pro zakázky, které se soutěží v režii správy podniku nebo příkazců.

Jsme všichni hrozně šikovní a bez výjimky milí.

Důležitým členem týmu, za nějž se považujeme, je níže zmíněný smaragd, což je ve skutečnosti ekoložka, kterou jako pečliví čtenáři Kapky lehce odhalíte. Skoro jsem zapomněla, že náš úsek také zajišťuje správu budov, včetně odpadového hospodářství. Z rozhovoru zjistíte, že i v současné „šílené době“ nám zůstal zdravý rozum s nadhledem a radostí z práce v přírodě.

Kolik má váš úsek zaměstnanců?
Při povodních málo. Aktuálně: vedoucí technického úseku Ing. Ivana Musálková, kolegové Ing. Lumír Peterek, Ing. Milan Závodný, Ing. Petr Magnusek, Ing. Leoš Kessler, Ing. Barbora Klosíková, Marie Rárová, náš smaragd RNDr. Lenka Filipová a další poklad – diplomovaná ekonomka Pavla Jarinová.

Kolektiv pracovníků technického úseku Frýdek-Místek

Víte, kdy váš úsek vznikl?
Pravěk?

Jaký je rozsah působnosti vašeho úseku?
Kam nedojedou auta, dojdeme.

Jsou rozdíly v pracovní náplni vzhledem k ročním obdobím?
Ano, musíme respektovat množství a skupenství vody a dále reprodukční cykly fauny, flóry a úřednic.

S čím máte nejvíc práce a co je ve vašem úseku nejnáročnější?
S plněním všech směrnic, termínů, zákonů a předpisů. Naštěstí hydraulika je pořád jedna.

Je něco, čím se odlišujete od ostatních úseků? Je váš úsek něčím specifický?
Je. Jsme všichni hrozně šikovní a bez výjimky milí. Viz foto.

Můžete zmínit největší plánované investiční akce a uskutečněné investiční akce za posledních pět let? Samozřejmě pokud nějaké jsou...
Můžu, ale nechci, protože i malé akce jsou důležité a jejich příprava je často srovnatelná s velkými. Všechny připravované akce se točí kolem vodních toků, vodních děl, rybného hospodářství nebo zázemí vodohospodářských provozů.

Řešil technický úsek v posledních letech nějaký opravdu závažný problém?
Ano, včera.

I malé akce jsou důležité a jejich příprava je často srovnatelná s velkými.

Dodržujete vy osobně a úsek, který vedete, nějaké tradiční akce?
Co jsou to tradice?

Poslední otázka: Prozradíte nám, jaké máte plány do budoucna?
Opět, jako jeden muž odejít na dovolené a ve zdraví se dočkat následující zimní...

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

Ostravice

Bílá Ostravice je považována za pramennou část Ostravice, název Ostravice nese od soutoku s Černou Ostravicí směrem k ústí

Řeka Ostravice patří k nejexponovanějším tokům odvádějícím vody do Odry z beskydské strany povodí. Vzniká spojením Bílé a Černé Ostravice, hydrologicky se za pramennou považuje Bílá Ostravice. Ta pramení na moravsko-slovenském pomezí v nadmořské výšce 720 m n. m., odtud odtéká severovýchodně a po 9,7 kilometru se stéká s Černou Ostravicí. Název Bílá a Černá Ostravice je dán rozdílností geologického podloží, jímž oba toky protékají. Bílá Ostravice oproti Černé Ostravici protéká prostředím pelimitických jílovců, které jí za povodní dávají bílé zakalení. Od soutoku se pod společným názvem Ostravice trasa toku obrací k severu a po 54,2 kilometru ústí do řeky Odry v Ostravě přibližně na kótě 201 m n. m. Z této délky okolo šesti kilometrů tvoří zátopu přehrady Šance.

V horní trati má řeka bystřinný charakter s podélným sklonem dna v procentech, pod nádrží Šance sklon klesá od devíti promile nad Frýdlantem n. O. po 1,5 promile u ústí. Před výstavbou přehrady Šance patřila Ostravice průtokově k nejrozkolísanějším tokům na území ČR a její vysoké kulminační průtoky spolu s velkým podélným sklonem byly příčinou zvláště ničivých průběhů povodní. Největšími přítoky obdobného charakteru, které do Ostravice ústí, jsou Morávka, Olešná a Lučina.

Z chráněných území se Ostravice přímo dotýká Chráněná krajinná oblast Beskydy, do níž spadá řeka horním úsekem nad obcí Ostravice. Do této oblasti rovněž připadá i prostor zátopy vodního díla Šance. Z chráněných živočichů, kteří v řece Ostravici žijí, jsou to střevle potoční, mihule potoční, mník jednovousý a na dolním toku i oba druhy vranek. Na Ostravici je pstruhové pásmo vymezeno nad ústím Čeladenky ve směru proti toku až k prameni, lipanové pásmo mezi Čeladenkou a ústím Morávky a parmové od Morávky po ústí do Odry. Vodácky je Ostravice sjízdná v době, kdy je průtok za tímto účelem nadlepšován z nádrže Šance. Nadlepšování se pro veřejnost provádí jednou až dvakrát ročně, většinou v období jarního tání. Délka splavného úseku, který tím vzniká zpravidla od přehradní hráze po ústí Čeladenky, činí okolo sedmi kilometrů.

V souběhu s Ostravicí probíhají úseky regionální cyklotrasy od Ostravy-Vítkovic po Vratimov a pak přes Frýdek-Místek. Intenzivně pokračuje příprava jejich propojení, celkový souběh s Ostravicí od Ostravy po Frýdlant n. O. by měl být celkem 31 kilometrů.

Co do charakteru toku má Ostravice odlišný ráz nad přehradou Šance, kde se jedná o divoký tok v poměrně sevřeném prostoru horského masivu Beskyd a kde jeho

Rozsah úprav břehů nad záplavou údolní nádrže Šance se omezuje na souběhy s komunikacemi, většinou v podobě opěrných zdí

Sypaná zemní hráz údolní nádrže Šance typu „rockfill“ a odběrná věž z nádrže

přirozený ráz většinou ovlivňují jen souběhy silnic a místních komunikací. Pod přehradou, kde se údolí rozevírá a osídlení houstne, se povaha toku mění a tyto okolnosti vedly nutně i k regulačním zásahům do koryta řeky. Ostravice kdysi tvořila zemské hranice mezi Moravou a Slezskem a na její stabilitě – co do situativní polohy – byl dlouhodobý a oboustranný zájem. Hranici tvořila od ústí do Odry až po soutok Bílé a Černé Ostravice, výše proti vodě vedla Černou Ostravicí až na hřeben Beskyd. Zásahy do toku prodělaly určitý vývoj. Ve starých archivech lze nalézt dokumenty o tom, že již od poloviny 16. století docházelo ke sporům pobřežníků o potřebě úprav břehů, protože ti se dožadovali stability toku a neměnnosti rozlohy svých pozemků. Úpravy a jejich zajištění se prováděly zpočátku především tam, kde tok křížily nejvýznamnější komunikace. Bylo to v místech křížení zemskou cestou z Ostravy do Těšína v prostoru soutoku s Lučinou nebo u brodů přes Morávku a Ostravici ve Starém Městě u Frýdku. Již tehdy lze zaznamenat konflikty mezi obcemi, kdy jedna nesouhlasila s průkopem řeky ve prospěch té na protějším břehu (např. střet Hrabůvky a Vítkovic z roku 1821).

Zejména po povodni v roce 1880, jejíž průběh byl v celém povodí Odry zvláště ničivý, se začíná projevovat zájem na stabilizaci divočícího toku ze strany měst a obcí v širším kontextu a ve větším rozsahu. Po povodních v letech 1902 a 1903 se na Ostravici rozběhl přibližně padesátiletý proces postupných regulací, především přes města Frýdlant n. O., Frýdek-Místek a Ostrava. V nich totiž docházelo nejčastěji k ohrožení životů a majetku a k největším materiálním škodám.

Chráněný přírodní výtvor peřeje vznikl zahloubením koryta v důsledku jeho zkoncentrování výhonovými stavbami začátkem 20. století

Zrekapitulujeme-li celý vývoj až do dnešní doby, vlastní Ostravice je odspodu od ústí až po přehradu Šance prakticky po celé své délce soustavně upravena (celkově na 46 kilometrech). Úpravní zásahy na dolním toku (po zaústění přítoku Lučiny) byly jako jedny z prvních spojeny s protipovodňovým zabezpečením Moravské Ostravy a ochranou průmyslu v prostoru Přívozu, Hrušova a Muglinova, které se od druhé poloviny 19. století rozvíjely mj. i jako důsledek výstavby Ferdinandovy severní dráhy (dnes trať ČD Přerov – Bohumín). Těžiště postupných úprav výše až po Vratimovský jez hlavně spadá do období let 1924 až 1935. Současné koryto odspodu po ústí Lučiny, jak se v hlavních parametrech dochovalo, je z období, kdy se město Ostrava zasazovalo o vytvoření svého „důstojného středu“. Tehdy ve dvacátých letech začala výstavba centra Ostravy včetně tzv. Nové radnice a nábřežní zdi podél Ostravice z kyklopského zdiva slouží svému účelu dodnes. Dno řeky mezi zdmi bylo později nutné prohloubit při prohrábce v šedesátých letech 20. století, kdy městský ohradník (území, které bylo kvůli ochraně centra města vyčleněno z dobývacího prostoru činných dolů) vytvářel v podélném profilu řeky nepoklesávající hřbet, jenž vzdouval povodňové hladiny výše proti toku až do prostoru podél Vítkovických železáren. S prohrábkou podél železáren byla provedena i úprava a zkapacitnění koryta, jež předtím bylo degradováno poklesy ostravských dolů. Ve snaze o zlepšení hydraulických poměrů v korytě bylo tehdy při úpravě použito „miskovitého příčného profilu“ a pohozu dna hrubozrnným materiálem (makadamem). Obojí se však příliš neosvědčilo v důsledku štěrkonosného charakteru řeky a při následných opravách byl jeho tvar nahrazen klasickým lichoběžníkem. Osvědčilo se zde ale opevnění břehů šestiúhelníkovými tvárnicemi, předtím úspěšně použitými i na Odře. Ojedinělým případem na Ostravici koncem padesátých let byl i zásah do jejího koryta

Soutok Ostravice s Čeladenkou (proti vodě)

Bývalý jez Ferrum nad Frýdlantem n. Ostravicí, který byl rekonstruován na balvanitý skluz, je sjížděn vodáky za jarního tání při nadlepšování průtoků nádrží Šance

Jez v Pržně s rybím přechodem

v prostoru Ostravy-Muglinova (přibližně 1,2 kilometru nad ústím). Bylo k němu třeba přikročit formou prohrábky proto, že se začalo projevovat vytlačování podloží dna řeky do průtočného profilu jako následek zatížení terénu důlním odvalem na jejím levém břehu.

Na horním konci vítkovické úpravy nad Ostravou jsou vybudovány tři spádové objekty eliminující zvýšení sklonu dna toku a z toho vyplývající erozivní účinky způsobené důlními poklesy.

Obdobně je z dřívějška systematicky upraveno koryto řeky i ve Frýdku-Místku a Frýdlantu n. O. Začátky úprav jsou zde datovány před první světovou válku, do dnešní podoby pak byly dovedeny až o 50 let později, ohrázování městské úpravy ve Frýdku-Místku po povodni v roce 1960, ve Frýdlantu nad Ostravicí bylo pak provedeno až v sedmdesátých letech.

Zásahy do toku si vyžádal i úsek mezi Frýdkem-Místkem a Ostravou, a to pro zajištění souběžné frekventované tratě 323 ČD Ostrava, hlavní nádraží – Frýdlant n. O., jejíž provoz musel být za povodní čas od času přerušován. Na levém břehu si to pak vyžadovala ochrana zástavby Paskova. Analogicky tomu bylo nad Frýdkem, kde si úpravy vynutil požadavek na zajištění stability inženýrských sítí (křížení vedení VVN, hlavních řadů OOV, souběh silnice II/484 atd.).

Nad Frýdlantem n. O. bylo koryto usměrňováno a stabilizováno úpravami rovněž již z doby před druhou světovou válkou (úsek Lubno – Nová Ves) a do současné podoby s inundačními hrázemi pak naposled po povodni v roce 1997. Zásahy do morfologie koryta Ostravice odspodu končí pod zástavbou obce Ostravice u tzv. peřejí (km 39,9), které jsou jedinečným přírodním říčním útvarem na beskydské straně povodí Odry. Výše provedené zásahy směrem k přehradě Šance jsou pak už jen ojedinělé, nad vzdutím přehrady se omezují na opěrné zdi v místě těsných souběhů silnic. Ve zcela horní trati existují některé bývalé kratší bystřinářské úpravy se spádovými stupni.

Na Ostravici byla v minulosti vybudována řada jezů, které se v převážné míře co do lokalizace a hlavních parametrů zachovaly dodnes. Těch, co byly zcela opuštěny nebo zrušeny, je minimum, např. jez v Muglinově zrušený v roce 1905 nebo Bartkův jez v Ostravici stržený kolem roku 1950. Řada dřívějších objektů, ač ztratily svůj původní účel, i nadále napájí náhony k využití vodní síly (Hodoňovický, Hrabovský a Prženský jez), k zásobení průmyslových závodů (Vítkovický, Válcovenský) nebo pro sanitární důvody přes zástavbu obcí. Slouží tak dodnes např. i Slezský náhon (od Vratimovského jezu), resp. i náhon Paskovský (od Stohlbergova jezu). Pokud byly původní odběry vody v některých případech zrušeny, plní původní jezy v podélném profilu koryta toku stabilizační funkci (např. Staroměstský jez), v některých případech byly sanovány do formy balvanitých skluzů (bývalý jez Ferrum ve Frýdlantu n. O). Hodoňovický jez stále zajišťuje roli převodu vody do sousedního povodí Olešné.

Stabilizační funkci mimo to plní dalších 32 spádových objektů, z toho 25 balvanitých skluzů. Většina z říčních objektů tvoří migrační překážku pro živočichy vázané na vodu. Rybí přechody pro jejich překonání

Jez v Hodoňovicích, vybudovaný kolem roku 1970, je u levého břehu opatřen rybím přechodem staršího typu

Úsek přes Frýdek-Místek s frýdeckým zámkem na pravém, slezském břehu. Ostravice zde tvoří historické zemské hranice mezi Moravou a Slezskem

jsou vybudovány jen u tří – u Hrabovského, Hodoňovického a Prženského jezu.
Akumulace vody byla na Ostravici před výstavbou údolních nádrží v povodí vytvořena jen v malém rozsahu. V minulosti to byly pouze rybníky, které vodní režim v nivách toků částečně ovlivňovaly, údolí Ostravice je však sklonité, takže jejich výstavba v něm nebyla příliš významná. V dolní části severně od Vratimova a Kunčiček byla na pravém břehu vybudována rybniční soustava, na jejíž podstatné části byla po druhé světové válce vybudována Nová huť v Kunčicích. Území s rybníky severně od Kunčiček pak bylo sanováno jako důlní odval. I na území dřívější Ostravy existovaly rybníky podél tzv. valchařské strouhy pod „ostravskou terasou“. Rozvojem urbanizace území v 19. století a následkem pozdějších plošných sanací však většina rybníků na dolní Ostravici zanikla.
Proces zajištění akumulace vody spolu s ochranou před povodněmi byl dovršen až v druhé polovině minulého století výstavbou přehrady Šance. Ta leží v centrální části Moravskoslezských Beskyd a svou polohou je situována na dolním konci horní třetiny řeky Ostravice. Její prioritní funkcí je zásobování pitnou vodou, kdy spolu s nádržemi Kružberk a Morávka tvoří hlavní zdroj Ostravského oblastního vodovodu, druhým nejvýznamnějším účelem je zachycování povodní. Vodárenský odběr z přehrady vede asi 7,5 kilometru dlouhým přívodním řadem do úpravny v Nové Vsi (u Frýdlantu n. O.). Retenčním účinkem se přehrada významně podílí na povodňové ochraně území podél celého úseku Ostravice až po Ostravu. Celkový objem nádrže je 57,16 milionu m³ (z toho zásobní 39,96 milionu m³ a ochranný 14,73 milionu m³).

Úprava Ostravice z šedesátých let minulého století měla za účel ochránit na levém břehu Vítkovické železárny a na pravém vytvořit prostor pro odvalové hospodářství. Žofiina huť (na snímku asi z roku 1975) byla likvidována koncem sedmdesátých let, provoz v oblasti Dolních Vítkovic byl zastaven o 15 let později. Jejich prostor je dnes součástí centra Ostravy

Vodní dílo zaplavuje údolí na ploše 305 hektarů a v délce 7,6 kilometru, 100letý povodňový průtok 313 m³/s je transformován na 70 m³/s. Odtok vody z přehrady je energeticky využíván Francisovou (0,84 MW) a Bánkiho turbínou (0,23 MW). Přehradní hráz je 65 metrů vysoká, 342 metrů dlouhá, v koruně je široká šest metrů a v úrovni základové spáry v nejnižším místě údolí kolem 200 metrů. Podloží přehrady je utěsněno injekční clonou do hloubky až 70 metrů, injektáž je vedena ze štoly procházející hrázovým tělesem v úrovni základové spáry. Na štolu navazuje šikmé zemní těsnicí jádro. Poprvé v tehdejší ČSSR byla použita hráz typu „rockfill“, u níž je stabilizační část hrázového tělesa sypána z lomového kamene a kamenných sutí. Stavba byla ve své době originální i estakádou na levobřežní náhradní silnici. Napouštění přehrady bylo zahájeno v dubnu 1969, do jejího průběhu v červenci 1970 zasáhla povodeň. Již před výstavbou geologický průzkum objevil na svazích v prostoru zátopy nádrže několik sesuvů. Největší z nich se nachází na pravém svahu v údolí Řečice a dalo se předpokládat, že se uvede do pohybu po odlehčení jeho paty napuštěním nádrže. Výpočty, studie, analýzy, modely a nakonec i letitá praxe ukázaly, že eventuální uvedení sesuvu za povodní do pohybu a jeho sesunutí do zátopy jsou pro nádrž bezpečné a že ji nijak neohrožují.
Sesuv je trvale pozorován. V současné době se chystá rekonstrukce vodního díla Šance, která by mj. měla vést ke zvýšení kapacity jeho přelivu pro převádění povodní.

Ing. Jiří MANÍČEK
odbor VHKI

Jez v Lískovci u Frýdku zásobuje provozní vodou Válcovny plechu

Úprava podél Vítkovických železáren ve spodní části končila u ústí Lučiny (po toku)

VD Morávka – hydraulický modelový výzkum bezpečnostního přelivu a skluzu

VD Morávka bylo vybudováno v letech 1960 až 1967 na vodním toku Morávka nad stejnojmennou obcí v Moravskoslezském kraji. V letech 1997 až 2000 proběhla celková oprava a rekonstrukce vodního díla – vybudování nového návodního těsnicího prvku, výstavba pravobřežního obtokového tunelu s novými spodními výpustmi, levobřežní drenážní štoly a další úpravy a modernizace objektů a zařízení VD.

V průběhu provozu přehrady vyvstala z hlediska technickobezpečnostního dohledu potřeba zpracovat posouzení bezpečnosti VD Morávka za povodní ve smyslu TNV 75 2938. Hlavním účelem studie bylo posoudit bezpečnost přehrady při průchodu kontrolní povodňové vlny – $KPV_{10\,000}$.

Na základě posudku při transformaci $KPV_{10\,000}$ v souladu se stávajícími manipulačními pravidly bylo teoreticky zjištěno, že od průtoku skluzem 150 m^3/s by v úseku pod profilem mostu přes skluz na koruně hráze docházelo k přelévání LB zdi skluzu, odtok přelivem by byl více než 260 m^3/s a hladina v nádrži by vystoupila mírně nad úroveň vlnolamu, tj. nad 519,00 m n. m. Znamenalo by to přelévání koruny hráze a posudek by z pohledu dnešních přísných předpisů vyšel negativně. Stávající úroveň maximální hladiny HMAX je dle MŘ 516,90 m n. m.

S ohledem na určité nejistoty plynoucí ze způsobu matematických výpočtů kapacity přelivu i skluzu byl koncem roku 2013 zadán hydraulický modelový výzkum bezpečnostního přelivu a skluzu, jehož zpracovatelem bylo VUT v Brně pod vedením prof. Ing. Šulce, CSc. Zároveň se stanovením skutečné kapacity bezpečnostních objektů byla posuzována i variantní opatření ke zvýšení kapacity přelivu a skluzu znamenající stavební zásah do objektů. Návrh spočíval v rozšíření nátoku do spadiště a ve snížení spadišťové zdi naproti přelivu a dále v rozsahu nutného zvýšení bočních zdí skluzu.

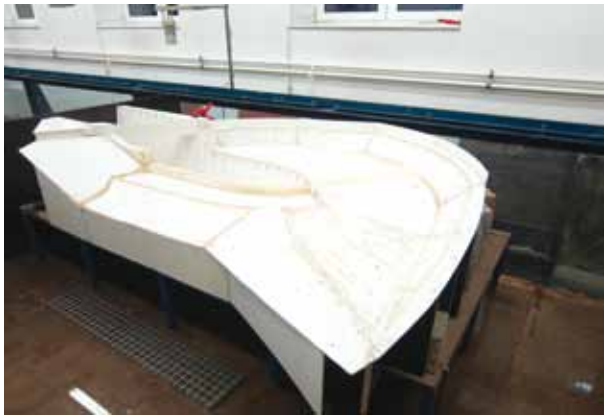

Model variantního řešení s rozšířením nátoku na přeliv

Závěr modelových prací potvrdil vcelku dobrou shodu s početním řešením. Podle modelu při převádění kontrolní povodňové vlny stávajícím přelivem bez úprav bude dosažena úroveň hladiny v nádrži 519,01 m n. m., což je nejnižší úroveň vlnolamu při kulminačním průtoku Q = 285 m^3/s. Při převádění tohoto průtoku dojde dle očekávání k vybřežení proudu z koryta skluzu. U dalších zkoušených variant tvarových úprav bylo potvrzeno relativně zanedbatelné snížení kulminačních průtoků na nejnižší hodnotu Q = 282 m^3/s. Nejnižší úroveň hladiny při kulminaci byla zjištěna na kótě 518,91 m n. m.

Z výsledků modelových prací vyplývá, že přehrada Morávka je i při realizaci zmíněných stavebních zásahů zcela na hraně bezpečnosti proti přelití při průchodu kontrolní povodňové vlny. Z toho důvodu bylo rozhodnuto o rozšíření modelových prací v letošním roce a o posouzení stavebních úprav dna spadiště a skluzu, které budou znamenat jeho snížení. Navržený stavební zásah musí zajistit, aby hladina v nádrži při průchodu kontrolní povodňové vlny nepřekročila mezní bezpečnou hladinu, kterou na základě dalších studijních prací (posouzení stability hráze, výběh větrových vln apod.) předpokládáme ideálně zhruba v úrovni stávající koruny hráze 518,40 m n. m. do nejvýše 518,60 m n. m., tj. 30 centimetrů pod úrovní stávajícího vlnolamu.

	N [roky] dle ČHMÚ 2012			Historické povodně	
	100	1000	10 000 ($KPV_{10\,000}$)	1997	2010
Max. kulminační průtok [m^3/s]	187	311	470	130	120
Objem povodně [mil. m^3]	16,0	22,9	32,3	25,8	21,7

Kulminační průtoky a objemy teoretických a skutečných historických povodňových vln pro VD Morávka

Ing. Tomáš SKOKAN
vedoucí provozního odboru

Bezpečnostní přeliv VD Morávka, současný stav Q = 282 m^3/s

Proudění při průtoku 85 m^3/s za povodně dne 18. 5. 2010

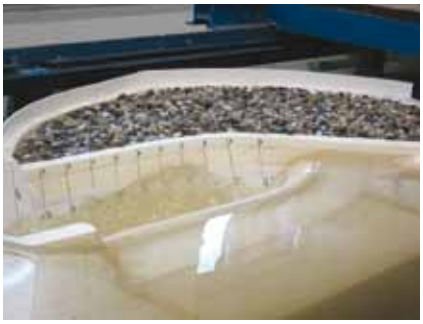

Modelová situace současného stavu při průtoku 92,7 m^3/s

Nákup strojů a zařízení v roce 2013

V roce 2012 zpracoval ekonomický úsek ve spolupráci s technickým úsekem a závody materiál s názvem „Analýza současného stavu strojního vybavení Povodí Odry, státního podniku“, který na základě posouzení technického stavu, stáří strojního vybavení, resp. stupně jeho odepsanosti a potřeb jednotlivých provozních středisek stanovil potřebu reprodukce vybrané části movitého majetku, který slouží k zabezpečení údržby svěřeného vodohospodářského majetku, a to v horizontu od roku 2013 do roku 2016, včetně vyčíslení potřeb investičních prostředků. Tento materiál byl schválen výkonným managementem státního podniku a stal se závazným již při tvorbě plánu pořízení dlouhodobého hmotného majetku (věcí movitých) na rok 2013.

Multiparametrická sonda v akci

V roce 2013 byly pořízeny stroje a zařízení v celkové hodnotě přibližně 40 milionů Kč bez DPH. Povodí Odry je státní podnik, veřejný zadavatel, kterému je uložena povinnost zadávat veřejné zakázky (VZ) v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Stroje obdobného nebo shodného charakteru, jejichž předpokládaná hodnota přesáhla v součtu 1 milion Kč bez DPH, byly pořízeny v souladu se zákonem o VZ odpovídajícím druhem zadávacího řízení (podlimitní zjednodušené, otevřené, jednací řízení bez uveřejnění). Další stroje a zařízení obdobného charakteru s celkovou předpokládanou hodnotou do 1 milionu Kč pak byly pořízeny v souladu s interní směrnicí pro veřejné zakázky malého rozsahu, např. zařízení pro VH laboratoře (digestoře, kamery k mikroskopům, laboratorní nábytek, sušárny), VH dispečink (multiparametrická datasonda pro měření parametrů kvality vody) a stroje pro údržbu toků a vodních děl (navijáky, fréza na pařezy, pásová sekačka na dálkové ovládání, sněhové frézy atp.).

Vodohospodářské laboratoře – nový laboratorní nábytek

Veřejné zakázky, u nichž byla k hodnocení nabídek využita elektronická aukce (e-aukce), byly realizovány prostřednictvím společnosti eCentre, a. s., která je oprávněným uživatelem softwaru (elektronického nástroje) pro zadávání veřejných zakázek.

Z významnějších veřejných zakázek roku 2013 s předpokládanou hodnotou nad 1 milion Kč bych chtěla uvést dále uvedené nákupy:

- Jedenáct osobních vozidel Škoda v celkové hodnotě **4 523 tisíc Kč bez DPH**. Nákup osobních vozidel je v současné době zajišťován formou dynamického nákupního systému (DNS) v souladu se zákonem o VZ. Tento systém byl připraven v roce 2012 a zaveden k datu 31. ledna 2013 na dobu čtyř let. Po celou tuto dobu systém umožňuje flexibilně zadávat VZ (výzvy na dodávky osobních vozidel) okruhu dodavatelů zařazených do DNS. Všechny úkony probíhají elektronicky s využitím e-aukcí. V současné době je v systému zařazeno sedm prodejců automobilů. DNS umožňuje dodatečné přístupy dalších dodavatelů do systému (na základě zveřejnění ve Věstníku VZ).
- Dva nákladní automobily do 3,5 tuny celkové hmotnosti v provedení pick-up. Tato VZ byla zadána zjednodušeným podlimitním řízením (ZPŘ), hodnoticím kritériem byla zvolena nejnižší nabídková cena a pro hodnocení využita e-aukce. Nabídky podali tři dodavatelé s vozidly Nissan Navara, Ford Ranger a Volkswagen Amarok. V rámci e-aukce zvítězila nabídka dodavatele vozidel Ford Ranger s cenou **1 297 tisíc Kč bez DPH** za obě vozidla.
- Dva nákladní automobily 6x6, z toho jedno vozidlo Tatra Phoenix určené pro závod Opava a druhé speciální vozidlo Tatra T 810 s hydraulickým nakládacím jeřábem pro závod Frýdek-Místek. Veřejné zakázky na tato vozidla byly zadány zjednodušeným podlimitním řízením opět s využitím e-aukce pro hodnocení nabídek. Nabídku na nákladní vozidlo pro závod Opava podali tři dodavatelé, přičemž e-aukcí se podařilo vstupní cenu před aukcí ve výši 2 863 tisíc Kč bez DPH snížit až na konečnou cenu ve výši **2 690 tisíc Kč bez DPH**. V případě druhého vozidla s hydraulickým nakládacím jeřábem pro závod Frýdek-Místek se zadávacího řízení zúčastnili rovněž tři dodavatelé a e-aukcí bylo dosaženo snížení nabídkové ceny na konečnou částku **3 110 tisíc Kč bez DPH.**

Menzi-Muck – Hoštice – hráz

- Kráčivý bagr, který je nyní ve správě závodu Opava, je využíván pro stavební práce v obtížných terénech. Dodavatel stroje byl vybrán v jednacím řízení bez uveřejnění po neúspěšném předchozím otevřeném řízení. S dodavatelem byla uzavřena smlouva na dodávku kráčivého rypadla Menzi Muck A81 Mobil s teleskopickým výložníkem, maximálním dosahem 8180 milimetrů a motorem s maximálním výkonem 89 kW při 2400 ot./min. Cena stroje byla sjednána ve výši **6 200 tisíc Kč bez DPH.**
- Čtyři kolové nosiče nářadí včetně mulčovačů s pracovním záběrem přibližně 200 centimetrů pro vodohospodářské provozy Skotnice, Krnov, Jeseník a VD Slezská Harta. Tato veřejná zakázka byla vypsána otevřeným řízením. Vítězem se stala společnost, která je dodavatelem strojů **Reform**, s celkovou nabídkovou cenou **5 850 tisíc Kč bez DPH** za čtyři stroje.
- Tři kolové traktory, z toho jeden traktor Zetor Forterra 130 s dvoububnovým navijákem Igland 2x9 tun a čelním nakladačem TRAC-LIFT pro vodohospodářský provoz Skotnice a dva traktory Zetor Forterra HSX 140 určené pro VHP Ostrava a VHP Skotnice. Traktory byly pořízeny v rámci VZ zadané ZPŘ, nabídky podali tři uchazeči. Vítězem zakázky se stala společnost s nejnižší nabídkovou cenou ve výši **4 666 tisíc Kč bez DPH** za tři traktory.
- Forma zjednodušeného podlimitního řízení (tj. výzva minimálně pěti dodavatelům včetně uveřejnění na profilu Povodí Odry – www stránkách, kde jsou zveřejňovány informace o VZ) byla dále využita pro pořízení ramen k agregaci na traktory, vybavených mulčovací hlavou s pracovním záběrem 125 centimetrů. Této VZ se zúčastnilo šest uchazečů s nabídkami na různé značky ramen (Ferri, Bruni, MORIS DOC, BERTI, LEADER a ORSI). Vítězem této zakázky se stala společnost, která nabídla ramena ORSI River italského výrobce a nejnižší nabídkovou cenu **449 tisíc Kč bez DPH** na jedno rameno.
- Pracovní loď s hydraulickým nakládacím jeřábem pro VD Slezská Harta. První zadávací řízení nebylo úspěšné, kvůli jediné hodnotitelné nabídce muselo být v souladu se zákonem o VZ zrušeno. V dalším kole zadávacího řízení byly doručeny nabídky šesti uchazečů. Vítězem se stala společnost Loděnice Vltava s. r. o. se sídlem Nová Ves-Staré Ouholice, okres Mělník, s nabídkovou cenou **1 588 860 Kč bez DPH**. Loď s hydraulickým nakládacím jeřábem byla dodána v prosinci 2013.

I v roce 2014 pokračuje obměna zastaralé a nevyhovující techniky (vozidel osobních, užitkových a nákladních, traktorů, nosičů nářadí s mulčovači aj.). Byl schválen Plán pořízení dlouhodobého hmotného majetku na rok 2014 pro věci movité ve výši 38 640 tisíc Kč bez DPH.

Z významnějších nákupů roku 2014, které právě probíhají, uvádím:

- deset osobních vozidel v předpokládané hodnotě 4 650 tisíc Kč,
- tři užitkové nákladní automobily do 3,5 tuny celkové hmotnosti v provedení furgon s předpokládanou hodnotou 2 680 tisíc Kč bez DPH,
- dvě nákladní vozidla 6x6 s třístranným sklápěčem s předpokládanou hodnotou 5 800 tisíc Kč bez DPH,
- pět traktorů, z toho tři s čelním nakladačem, s předpokládanou hodnotou 7 110 tisíc Kč bez DPH,
- čtyři kolové nosiče nářadí s mulčovačem s předpokládanou hodnotou 7 milionů Kč bez DPH.

Marie KUFOVÁ
provozní odbor

Traktor s ramenem ORSI

Tatra s hydraulickou rukou

Rekonstrukce VD Těrlicko oceněna jako Stavba roku 2013

Dne 21. března 2014 obdržel náš podnik při příležitosti setkání vodohospodářů České republiky v Praze v rámci oslav Světového dne vody cenu Stavba roku 2013 v kategorii vodohospodářských staveb nad 50 milionů Kč za akci „VD Těrlicko – převedení extrémních povodní“. V rámci podniku cenu předal generální ředitel přímo závodu 2 Frýdek-Místek, který zajišťoval stavební dozor investora.

Stavba byla podrobněji představena v minulém čísle Kapky. Jen pro připomenutí – jednalo se především o rekonstrukci přelivu, skluzu a koruny hráze vodního díla Těrlicko. Akce probíhala od září roku 2010 do května 2013. Financována byla z programu Prevence před povodněmi, II. etapa. Celkový náklad stavby představoval částku 125 milionů Kč. Za náš podnik stavbu dozoroval Ing. Lumír Peterek.

Převzetí ocenění

Cenu převzali také zástupci projektanta, firmy Pöyry Environment, a. s., a zástupci zhotovitele, firmy STRABAG a. s.

Ing. Petr BŘEZINA
technický ředitel

V Nových Heřminovech jsme otevřeli informační centrum

V rámci přípravy jednotlivých staveb investičního záměru „Opatření na horním toku řeky Opavy“ připravujeme i největší, nejviditelnější a mediálně nejzajímavější stavbu, kterou je přehrada v Nových Heřminovech. Jak v rámci vlastní přípravy, tak i při uvažované přípravě kompenzačních opatření pro budoucí rozvoj větší části obce, která zůstane zachována, je nutná komunikace s obcí a jejími občany. Není asi tajemstvím, že právě komunikace s vedením obce, resp. jejím zastupitelstvem, se odvíjí velmi těžce.

Přesněji řečeno: na naše návrhy, dotazy, nabídky apod. se nám nedostává odpovědí se zdůvodněním, že obec takovéto podněty nemá nebo se k nim nevyjadřuje z důvodu platného referenda „proti přehradě“ z roku 2008. Navíc řada důležitých nabídek a informací se z obecního úřadu vůbec nedostane k obyvatelům obce, aby mohli případně vyslovit svůj názor, podnět či dotaz. Tento informační deficit jsme po jistou dobu nahrazovali informačními letáky do všech poštovních schránek v obci, ale následně jsme se ve vedení podniku rozhodli otevřít v obci informační centrum pro občany, kteří mají zájem o kontakt přímo s investorem stavby, a získat tak nezkreslené informace o technickém řešení stavby, stavu její přípravy a dalších souvislostech.

Přístřeší pro informační centrum jsme nalezli v prostorách místní firmy AB TITAN, která nám poskytla zařízenou zasedací místnost. Provozní doba centra je v liché týdny ve čtvrtek od 14 do 16 hodin a přítomni jsou vždy dva pracovníci Povodí, kteří se podílejí na přípravě stavby a mohou odborně diskutovat o různých tématech. Střídají se tak pracovníci investičního odboru (příprava stavby), majetkového odboru (majetkoprávní problematika) a odboru VHKI (technické řešení stavby, územní plány atd.).

Z otevření infocentra v Nových Heřminovech

Oficiálního otevření informačního centra 24. dubna 2014 se zúčastnilo několik novinářů včetně České televize, jeden demonstrant proti přehradě z Hnutí Duha Jeseníky (pan Ivo Dokoupil) a paní místostarostka, která se však přidala k panu Dokoupilovi a prohlídky centra se nakonec nezúčastnila. Jsme všichni zvědavi na zájem o předloženou nabídku bližšího kontaktu mezi investorem a občany dotčené obce, případně i obcí sousedních.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Den otevřených dveří 2014

Podobně jako v uplynulých letech uspořádal státní podnik Povodí Odry při příležitosti Světového dne vody den otevřených dveří na přehradách, ve vodohospodářských laboratořích a na vodohospodářském dispečinku. Letošní rok byl odlišný v tom, že Světový den vody, který se připomíná 22. března, připadl právě na sobotu, takže o termínu dne otevřených dveří nebylo pochyb. Druhá odlišnost spočívala ve skutečnosti, že s ohledem na probíhající stavební práce nebyla letos přístupná nejen přehrada Šance, ale také Žermanice. Pro veřejnost tedy byly otevřeny přehrady Kružberk včetně rybného hospodářství, Slezská Harta a Morávka.

Den otevřených dveří na VD Slezská Harta

Letošní termín dne otevřených dveří se vyznačoval překrásným jarním počasím, což se odrazilo i v návštěvnosti – Slezskou Hartu navštívilo 1550 osob, Kružberk zhruba tisícovka a Morávku si prohlédlo 1020 návštěvníků. Vodohospodářský dispečink a laboratoře přišlo navštívit po čtyřech desítkách zájemců. Celá akce proběhla úspěšně bez úrazů a komplikací. Odlišnost proti uplynulým letům spočívala také v tom, že s ohledem na krásné počasí a předcházející nepříliš šťastně sestavenou reportáž ze zátopy přehrady Šance, kde s ohledem na nízký stav vody byl obnažen původní most a jeho okolí ve Starých Hamrech, inspirovala tato reportáž řadu turistů k návštěvě uvedené lokality i přes zákaz vstupu do zátopy vodárenské nádrže, což pracovníci vodního díla ani ostatní zaměstnanci podniku nevidí rádi.
K letošnímu dni otevřených dveří se vrátíme několika fotografiemi.

Ing. Čestmír VLČEK
ve spolupráci s vedoucími zpřístupněných pracovišť

Den otevřených dveří na VD Morávka

Tisková konference ke Světovému dni vody

Při příležitosti Světového dne vody se každoročně koná společná tisková konference největších vodárenských podniků v Ostravě, tj. Severomoravských vodovodů a kanalizací a. s., Ostravských vodáren a kanalizací a. s. a Povodí Odry, s. p. Organizační stránky konference se ujímají postupně všichni zúčastnění.

V letošním roce se tisková konference konala 17. března v hotelu Harmony v organizační režii SmVaK a. s. Účelem tiskové konference je jednak seznámit přítomné novináře s výsledky uplynulého roku v jednotlivých podnicích, zastoupených jejich generálními řediteli, jednak poskytnout informace o plánech a záměrech pro rok začínající i zodpovědět

Tisková konference ke Světovému dni vody

další dotazy k činnosti podniků. V případě našeho podniku jsme poskytli novinářům také písemné informace o stavbách ukončené II. etapy programu protipovodňové prevence ministerstva zemědělství, nesměly chybět informace o stavu přípravy naší největší investice „Opatření na horním toku řeky Opavy“ a přidali jsme i pozvánku na den otevřených dveří, který se konal 22. března. Po ukončení úvodní informační části pak generální ředitel Ing. Miroslav Krajíček odpovídal na další konkrétní otázky z různých oblastí činnosti podniku podle zájmu jednotlivých účastníků tiskové konference.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Otevření Domu přírody Poodří v Bartošovicích

Záchranná stanice Bartošovice, která již od roku 1983 vyvíjí činnost při záchraně zraněných živočichů jako občanské sdružení pod hlavičkou Českého svazu ochránců přírody, rozšířila v uplynulém období svou vzdělávací a osvětovou činnost zřízením Domu přírody Poodří, který byl slavnostně otevřen v sobotu 17. května 2014.

Čestní hosté v čele s hejtmanem Moravskoslezského kraje Miroslavem Novákem

Jedná se o venkovní i vnitřní expozici v areálu záchranné stanice, která návštěvníkům přibližuje přírodu Poodří, život a zásady ochrany živočichů v této oblasti, nebezpečí, které živočichům způsobuje člověk a jak mu lze předejít, a zejména pro děti na řadě modelů přibližuje pohled na danou problematiku zblízka. K tomu využívá expozice nejen skutečné modely, ale i moderní počítačovou techniku k vizualizaci pohledů na jednotlivé detaily související s expozicí.

Jelikož státní podnik Povodí Odry působí rovněž v Poodří, byť v jiné sféře činnosti, podíleli jsme se částečně na podpoře vzniku Domu přírody Poodří a součástí tohoto podílu je i prezentace stavby „Revitalizace Bílovky“ v této oblasti, kterou podnik úspěšně v uplynulém roce dokončil.

Čestní hosté v čele s hejtmanem Moravskoslezského kraje Miroslavem Novákem si po oficiální části slavnostního otevření prohlédli celou expozici včetně záchranné stanice a poté diskutovali ve školicím středisku nad dosavadní činností a zkušenostmi stanice i nad dalšími záměry v této záslužné činnosti. Nezbývá než popřát Domu přírody Poodří hodně spokojených návštěvníků.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Venkovní expozice v areálu záchranné stanice

Cyklostezky a humanizace Ostravice

Je komické, že článek píše člověk, který k životu kolo nepotřebuje a cyklisty považuje za dobře organizovanou sektu se skvělým byznys plánem.

Dále je potřeba říci, že slovu „humanizace“ ve spojení s Ostravicí nerozumím, tudíž je nepoužívám. Myslím, že by mohla vyjadřovat ta nejprostší opatření zpříjemňující prostředí, kde žijí lidé a kde tráví svůj volný čas, např. v blízkosti řeky.

Povodí Odry s ohledem na společenský trend budování cyklostezek vychází maximálně vstříc této poptávce a umožňuje jejich zřizování podél vodních toků i na pozemcích a majetku ve své správě. Tato vstřícnost však ve svém důsledku představuje řadu komplikací ve výkonu povinností správce toku, zejména při údržbě majetku, a to jak z hlediska bezpečnosti, tak z hlediska složitých přístupů k objektům na vodních tocích. Ale to už tak chodí – každá vstřícnost a dobrý skutek...

Odměnou je pro nás šťastný cyklista, který s nadšením přijímá informace o každém dalším zrealizovaném úseku cyklostezky.

V centru Ostravy na březích Ostravice, kromě již zmíněných cyklotras, byla dokončena řada objektů vycházejících vstříc poptávce po odpočinku a provozování oddychových aktivit v centru

Pohled na cyklostezku společně se stezkou pro pěší na bermě, slunicí plochu a Jamborův práh

města. Jsou jimi dva stupně, které zajišťují vyšší hladinu pro vodní sporty včetně přístavu a loděnice (ve výstavbě) a dále umožnění přístupu mezi nábřežní zdi chodcům a bruslařům vybudováním zpevněného chodníku včetně slunicích ploch pro odpočinek.

Všechna tato opatření získala na kvalitě v momentě zrealizování odkanalizování průmyslových vod, dříve zaústěných do Ostravice, čímž se kvalita vody výrazně zlepšila. Akce je těsně před dokončením.

Povodí Odry připravuje rekonstrukci limnigrafické stanice ve Slezské Ostravě, která kromě svých základních funkcí bude opatřena obrazovkou s informacemi pro obyvatele o stavu hladiny, průtoku, teplotě a kvalitě vody.

Po zvýšených průtocích o víkendu 16. až 18. května, kdy se Ostravice v centru Ostravy vylila na bermy, je opět VHP Ostrava připraven plnit povinnosti správce toku – úklid a udržovací práce, včetně úklidu výše uvedených objektů v majetku města, na které má Povodí Odry uzavřenou smlouvu o provádění jejich pravidelné údržby.

Lze tedy říci, že na Ostravici, ale i na každém dalším vodním toku není nikdy hotovo...

P. S. Pro ty, kdo si mysleli, že se z článku dozvědí něco o cyklostezkách, pak alespoň jeden odkaz:
portalostrava.cz/cyklostezky

Ing. Ivana MUSÁLKOVÁ
vedoucí technického úseku
Frýdek-Místek

Žáby nelíbat!!!

Že by vás líbat slizké bradavičnaté stvoření nikdy nenapadlo a na pohádky nevěříte? Chorob přenosných z obojživelníků na člověka je málo, ale přenosných z člověka na člověka je mnoho – a přesto se líbáme. Žáby nám neškodí a neubližují. Mnozí lidé ano. Když se zahledíme do očí žáby, spatříme oko, které vůči nám nemá žádnou zášť.

Nejzvláštnější a nejkrásnější oči má blatnice skvrnitá. Pravda, její kožní sekret páchne po česneku, ale tato malá žabka má pozoruhodné kočičí oko se svislou zornicí, čímž se odlišuje od ostatních žab. Zásadní podmínkou pro její výskyt je lehká a hluboká půda, do které se při vyrušení snaží rychle zahrabat. Blatnice vede noční život a den tráví v noře až metr hluboké. Vodu vyhledává pouze v době páření. Pozoruhodní jsou její pulci, kteří dosahují až 17 centimetrů a velikostí předčí pulce všech našich žab.

Ropucha obecná je díky svému apetýtu darem pro zahradu. Slupne, co jí přijde pod jazyk – hmyz, slimáky, ale i menší obratlovce.

Žáby patří mezi bezocasé obojživelníky se složitým vývojem a různými nároky na prostředí během života. Ve vodě dochází k rozmnožování a kladení vajíček, ze kterých se líhnou dospělcům zcela nepodobné ocasaté larvy – pulci. Dýchají žábrami a živí se rostlinnou potravou. Pulcům postupně začínají růst končetiny, uzavírají se žábra a vstřebává ocásek. Žabka začíná dýchat plícemi a uloví vše, co včas neuteče. Přeměna je stimulována tyroxinem – stejným hormonem, který je součástí hormonální výbavy člověka.
Jakmile letos v dubnu konečně pořádně zapršelo a vyjeté koleje na polních cestách zaplnila voda, nastal čas hledání. Kudy jsem chodila, tudy jsem louže zkoumala. A pak jsem jednoho dne uslyšela tiché „u u u u“ a záhy je spatřila – kuňky. Říkala jsem si: „Holky,

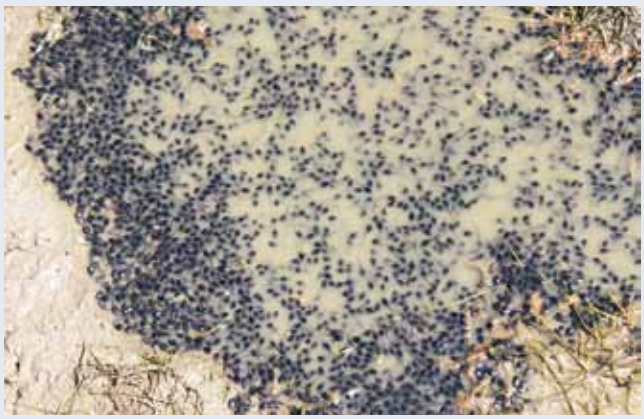
Vysychající louže s pulci

tady vás někdo zajede.“ Za týden jsem zjistila, že je nikdo nezajel, ale rovnou zasypal sutí. Proč tolik lítosti kvůli stavebním odpadem vyspravené cestě? U nás žijí dva druhy kuněk – žlutobřichá a obecná – a s ubývajícími vhodnými biotopy se staly ohroženými a chráněnými druhy u nás i v EU. Urovnáváním terénních nerovností a zpevňováním polních cest dochází k úbytku vhodných louží a tůněk pro tato stvoření. Jsou to drobné žabky se zřítelnicí ve tvaru srdíčka a pomáhají při likvidaci komárů, protože se živí hmyzem a jeho larvami.
Vzpomínám na svou babičku, která mi kdysi ukázala výtečnou pomocnici proti slimákům. Odkryla list rebarbory a tam trůnila obrovská ropucha obecná, která měla krásné oříškově hnědé oči. Taková obyvatelka je díky svému apetýtu darem pro zahradu. Slupne, co jí přijde pod jazyk – hmyz, slimáky, ale i menší obratlovce. Brehm konstatuje, „žaludek jest pánem jich vůle“, a také popisuje ochočené ropuchy, které „zavolány jménem nebo hvizdem hned se pro potravu přibatolily“. Také se zmiňuje o ropuše, která žila 36 let, „a pak ještě zahynula smrtí násilnou“. Ropuchy se po zimním spánku vydávají na místo páření a překonávají cestou mnohé překážky včetně silnic, kde pro mnohé jednou provždy skončí jejich pouť. Naše další dvě ropuchy – zelená a krátkonohá – jsou stejně užitečné, ale mnohem vzácnější.

Kuňky

Ropucha obecná

Skokan na toulkách podzimním lesem

Co se týká žravosti, ropuchám zdatně sekunduje početná skupina skokanů. Rozlišení na zelené a hnědé zjednodušuje složité poznávání celkem šesti druhů žab, které se odlišují barvou a vazbou na vodu. Hnědě zbarvení skokani po páření opouštějí vodní prostředí a putují krajinou. Naopak zelení ve vodě setrvávají.
Nezaměnitelnou žábou je rosnička obecná. Je to opravdová zelená krasavice, kterou by šlo lehce políbit. A teď jsem u toho: žáby nelíbejte! Nezmění se v prince ani princeznu – vyjma jediné situace, ale o tom až později... Téměř všechny žáby jsou chráněnými druhy a je zakázáno je chytat, rušit či přemísťovat – první důvod, proč je nelíbat. Druhý důvod je, že zvířeti chycením a políbením

Pulci blatnice skvrnité dosahují až 17 centimetrů a velikostí předčí pulce všech našich žab.

způsobíte stres, a také nesmíme zapomenout na skutečnost, že žáby se pohybují v různých biotopech. Našla jsem ropuchu zelenou hovící si vedle čistírenských kalů, skokany žijící v rybníčku u skládky odpadů a kuňky v loužích, kde na nás potutelně číhají bakterie... I proto nelíbat. Ale hlavně – už můj oblíbený Brehm uvádí, že kuňka, „má-li strach přílišný, vypocuje z bradavičnatého povrchu stehen pěnu dosti ostrou, jedovatější prý než výměšek kožních žláz ropuch“. Ropuší jed byl odedávna součástí čarodějných lektvarů. Ropuchy jed produkují jedovými žlázami rozmístěnými nepravidelně po celém těle. Smrtelná dávka ropušího jedu pro člověka je 10 až 15 miligramů, což je údajně obsaženo zhruba v jednom gramu sekretu. Jed obsahuje glykosidy a alkaloidy způsobující podráždění, zvracení, průjmy, halucinace, ovlivňující srdeční činnost a zpomalující dýchání. Jestliže se polibkem sekret ropuchy dostane do úst, může nastat situace, že se žába přemění v lepou děvu či statného jinocha. Dojde k ovlivnění psychiky a fantazie podpořená halucinogenními účinky sekretu přeměnu zařídí. Experimenty s žabími halucinogeny probíhaly nejen v USA, kde se kouřily usušené žabí kůže, ale i u nás experimentátoři olizovali ropuchy. V této souvislosti je mi víc líto těch žab. Při běžném kontaktu se žábami a dodržování hygienických zásad – umýt ruce a nesahat si do očí či nosu – se nám nic nestane.

Star jelly z Bystřice

Obojživelníci jsou významní predátoři, kteří loví vše, co se hýbe, a tedy i to, co nám škodí. Všechna vývojová stadia žab jsou potravou pro jiné živočichy, což bývá žábám ke škodě v zarybněných rybnících, kde je na ně vyvíjen predační tlak rybí obsádkou.
V listopadu 2012 při pochůzce kolem Olše v Bystřici mě zaujal na zemi neznámý rosolovitý útvar, který vypadal jako hrudky uvařeného škrobu. Až při přípravě tohoto článku jsem zjistila, že to byl „star jelly“ (hvězdný rosol). Tento jev se objevuje na zemi v trávě, kamenech, ale i na větvích stromů a naši předkové se domnívali, že se jedná o části spadlých hvězd. Nejnovější vysvětlení je prozaičtější. Jedná se pravděpodobně o zbytky žabích vejcovodů, které vyvrhli dravci. Samičky žab jsou připraveny k jarnímu páření už na podzim a obsahují vyvinutá vajíčka, která se na jaře při průchodu vejcovody obalují slizovitými látkami. Tyto látky po vyvržení dravcem ve vlhku nabobtnají a vytvoří rosol. Vědci několika států hvězdný rosol zkoumali, ale nikdy se nedopracovali k jednoznačnému závěru. Až letošní analýzy z Velké Británie prokázaly ve vzorku přítomnost DNA žáby a straky. Přesto záhada přetrvává a je kouzelné, že soudobá věda „star jelly“ neumí doposud jednoznačně vysvětlit.
Příroda nám mnohé ukrývá i ve vztahu k obojživelníkům. Toxiny nejen tropických žab, ale i našich druhů se ukazují být použitelnými v medicíně ke snižování vysokého tlaku, proti trombózám, při léčbě nádorů, leukemie, Alzheimerovy choroby a dalších nemocí. Kuňka vylučuje jed, který obsahuje proteiny podporující zacelení ran a růst cév. Není tajemstvím, že bakterie se stávají rezistentními vůči antibiotikům a Italové testují nové antibakteriální látky pocházející právě ze sekretu skokanů a kuněk. Nevíme, k čemu dalšímu nám mohou být žáby užitečné, a je škoda je hubit nebo ničit vhodná místa pro jejich existenci. To koneckonců platí pro všechny rostlinné i živočišné druhy.

RNDr. Lenka FILIPOVÁ
ekolog

Rosnička krasavice

Snůška žabích vajíček

Nový kotel v areálu VHP Skotnice

VHP Skotnice provozuje k vytápění a ohřevu teplé vody kotel na spalování biomasy. Palivem jsou štěpky získané z provozní činnosti, čímž je provoz z velké části energeticky soběstačný. Koncem minulého roku však na kotli došlo k poruše, která způsobila odstavení z provozu. Vzhledem ke stáří kotle a vysokým nákladům na opravu jsme přistoupili k pořízení kotle nového. Oslovili jsme nástupnickou firmu původního dodavatele, protože zde již byl ověřen bezproblémový provoz na naše palivo a jelikož problematika velikosti a vlhkosti štěpky je pro efektivní provoz zcela zásadní. Navíc se jedná o regionální firmu, takže je zajištěno pružné řešení případných servisních požadavků.

Nový kotel v provozu

Nový kotel prošel modernizací a je osazen řídicí jednotkou a lambda sondou. Po zapálení kotle řídicí jednotka reguluje jeho výkon. Nastavením parametrů pro jednotlivé druhy paliva se automaticky mění množství přikládaného materiálu a spalovaného vzduchu. Výkon kotle je možné regulovat v rozsahu 30 až 100 kW při zachování vysoké účinnosti kotle.

Kotel pomocí hrabacího zařízení nabírá štěpku z vnějšího zásobníku o kapacitě přibližně 25 m^3 a šnekovým dopravníkem plní provozní zásobník kotle, kde je hladina štěpky regulována ultrazvukovým čidlem na požadovanou úroveň. Po zapnutí hlavního vypínače kotle řídicí jednotka vyhodnotí stav. Pokud teplota spalin nepřekročí nastavenou mez, spustí se zapalovací cyklus (spustí kouřový, primární, sekundární a zapalovací ventilátor s horkým vzduchem) s první dávkou paliva ve spalovací komoře. Po dosažení požadované teploty spalin se odstaví zapalovací ventilátor a kotel se přepne do automatického provozu. Řídicí jednotka reguluje výkon kotle dle požadované výstupní teploty vody. Při překročení požadované teploty se kotel přepne do režimu „Stop ohřevu“. Jakmile teplota poklesne, kotel automaticky přejde do normálního provozu.

V případě poruchy se kotel odstaví, zavře se vzduchotěsná klapka ochrany proti ohni, na displeji se zobrazí druh poruchy a zároveň se odešle přes GSM síť hlášení o poruše na zadaná telefonní čísla.

Z provozní činnosti střediska získáme ročně, dle lokalit a hustoty porostu, asi 400 až 800 m^3 dřevní štěpky. Skladovací prostory na PZ mají kapacitu přibližně 1300 m^3, kde musí štěpka jeden rok prosychat na vlhkost vhodnou ke spalování. Přebytky odprodáváme.

Jaroslav MALINA
VHP Skotnice

Jarní sběr odpadů v zátopě VD Slezská Harta

Dne 12. dubna 2014 proběhl jako každý rok na jaře sběr odpadků v zátopě VD Slezská Harta organizovaný Českým rybářským svazem. Díky malým přítokům nebylo tolik plavenin, ale i tak se nasbíralo a odvezlo 1700 kilogramů odpadu, který na březích přehrady zanechali „vzorní“ rybáři a ostatní návštěvníci. Pro svoz byla použita nová loď, o které jsme se podrobněji rozepsali v minulém čísle Kapky. Ta byla mimo jiné spuštěna na vodu 7. dubna a pokřtěna jménem Verda. Loď se plně osvědčila, díky sklopné čelní rampě je nakládka a vykládka nepoměrně pohodlnější.

Jindřich VRÁGA
VD Slezská Harta

Sběr odpadu na VD Slezská Harta

Podnikové sportovní hry v Opavě

V pátek 30. května 2014 nastal konečně den, tolik očekávaný všemi sportovci Povodí Odry. Stejně jako před třemi lety byly sportovní hry pořádány závodem Opava na hřišti TJ Sokol Opava-Kateřinky, jen tenisté a běžci se přesouvali na svá sportoviště jinam. Nejen organizátoři, ale i ostatní sportovci vzhlíželi k nebi a modlili se za krásné počasí. Vyslyšeni nakonec nebyli a po slavnostním zahájení a slibu sportovců byly první urputné boje v kopané a běhu započaty v dešti.

Déšť ale nevadil ani rozhodčímu kopané, který si navlékl pláštěnku a i ve svém pokročilém věku poctivě odpískal všechny zápasy. Někteří z nás (volejbalisté) zůstali zbaběle ukryti pod přístřeškem a očekávali, že snad bude lépe. Svým pozdním nástupem na kurty způsobili dlouhé čekání sportovců, kteří již své soutěže ukončili. Tradičně se také čekalo na tenisty, jež však omlouvá velký počet hráčů. Nemilosrdné boje zuřily také v běhu žen, které startovaly spolu s muži. Snad by i všichni doběhli společně, nebýt nečekaně záludného dělení trasy.

Je třeba zmínit, že závodu Opava nedorazily posily z Jeseníku, kde bohužel proběhla lokální povodeň a bylo třeba se naplno věnovat pracovním povinnostem. Všech soutěží se zúčastnilo 78 sportovců. Už snad ani nemusíme připomínat, že SSP Ostrava měla jako tradičně obsazena všechna sportovní odvětví (někdy i ve dvou disciplínách jedním borcem) a překvapivě si odvezla pohár za celkové vítězství. Budiž jim ke cti, že se o náplň vítězného poháru rozdělili se všemi.

V průběhu dne se počasí umoudřilo a alespoň přestalo pršet. Veškerá sportovní klání proběhla v duchu fair play a jsme rádi, že se vše obešlo bez zranění, což byl jeden z hlavních cílů pořadatelů.

Po očekávaném vyhlášení výsledků a předání diplomů těm nejlepším v jednotlivých kategoriích jsme se konečně mohli věnovat doplnění ztracených tekutin, probírání strategie na příští rok a vymýšlení plánů, jak porazit soupeře.

Tímto si dovolujeme „malé sportovky“ vyhodnotit jako zdařilé a budeme se těšit na vyvrcholení letošní sezony na 36. vodohospodářských sportovních hrách v Liberci ve dnech 21. až 24. srpna 2014.

Organizační tým sportovních her

Slavnostní zahájení Sportovních her 2014

Stolní tenisté

Vítězné družstvo volejbalistů SSP Ostrava

Fotbalový boj mezi Opavou a Ostravou

Úprk volejbalistů z hřiště před deštěm

Výsledky

Běh terénem – ženy:	
1.	Kateřina Fochtová
2.	Kateřina Foltysová

Duatlon – muži:	
1.	Radek Pekař
2.	Radim Rybnikář
3.	Petr Pröschl

Volejbal:	
1.	SSP Ostrava
2.	Závod Frýdek-Místek
3.	Závod Opava

Stolní tenis – ženy:	
1.	Monika Gojová
2.	Alena Kužmová
3.	Jitka Halfarová

Stolní tenis – muži:	
1.	Cieslar Vladimír
2.	Petr Dvořák
3.	Martin Otto

Malá kopaná:	
1.	SSP Ostrava
2.	Závod Frýdek-Místek
3.	Závod Opava

Tenis:	
1.	Petr Prešer
2.	Jiří Fuka
3.	Michal Šafranko

Celkové pořadí:	
1.	SSP Ostrava
2.	Závod Frýdek-Místek
3.	Závod Opava

PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST

Ing. Jiří Šašek (nar. 28. února 1951 v Nové Včelnici, okres Jindřichův Hradec)

K 30. červnu odchází z podniku na zasloužený odpočinek ředitel provozního závodu ve Frýdku-Místku, bývalý generální ředitel a od dětství především velký sportovec Ing. Jiří Šašek. V sedmdesátých letech úspěšně absolvoval obor konstrukce na Stavební fakultě Vysokého učení technického v Brně. Na konci roku 1989 se stal ředitelem Povodí Odry.

Ještě před nástupem do Povodí Odry pracoval nejdříve jako konstruktér, následně jako projektant společnosti Hydroprojekt Praha na pracovišti v Ostravě. V projekci se podílel na stavbě čistíren odpadních vod Ružomberok, Humenné a Jeseník a ve funkci hlavního inženýra projektu pak řešil a zpracoval generel stokové sítě a intenzifikaci ČOV Humenné či odvedení odpadních vod z nově budovaného sídliště na Barrandově raženou štolou v 80metrových hloubkách přes Barrandien. V osmdesátých letech pak působil v Severomoravských vodovodech a kanalizacích v Ostravě jako ředitel odštěpného závodu – stavebně-montážní činnosti se sídlem v Ostravě. V této funkci setrval až do roku 1989, kdy souhlasil se svou kandidaturou na funkci ředitele n. p. Povodí Odry. Tu mu nabídla tzv. rada pracujících Povodí Odry poté, co se ani napotřetí nepodařilo zvolit vhodného kandidáta. Již 22. září 1989 byl zvolen ředitelem podniku a ve stejném roce také zahájil postgraduální studium na Stavební fakultě ČVUT v Praze. Studium zdárně završil v roce 1990 obhajobou diplomové práce na téma Ekonomika a řízení vodního hospodářství a státní závěrečnou zkouškou.

O rok později byl jmenován ředitelem státní příspěvkové organizace Povodí Odry a po zrušení státní příspěvkové organizace a založení akciové společnosti Povodí Odry se stoprocentní účastí státu se stal předsedou představenstva a až do roku 2001 také generálním ředitelem Povodí Odry, a. s.

„Po celou dobu mého působení v těchto funkcích dosahovalo Povodí Odry kladných hospodářských výsledků. Jedinou výjimkou byl rok 1997, kdy došlo k velkým škodám při katastrofálních povodních. Podařilo se

Ing. Jiří Šašek v Polsku (2009)

nám dostavět sídlo naší společnosti, ale i dokončit výstavbu zatím poslední velké přehrady v České republice – vodního díla Slezská Harta. Právě dofinancování a dostavbu Slezské Harty považuji za největší úspěch. Přehrada svou opodstatněnost prokázala již v roce 1997 při povodních, když zadržela celou povodňovou vlnu na řece Moravici. A to přesto, že ještě nebyla dostavěna a prioritně je určena k jiným účelům. Částečně tak tehdy Slezská Harta zmírnila dopad povodní, které by jinak napáchaly ještě větší škody," uvádí Ing. Jiří Šašek a pokračuje: „Dále se nám podařilo realizovat rozsáhlou rekonstrukci vodního díla Morávka, odstranit škody po ničivých povodních z let 1996 a 1997 a vybudovat vodní elektrárny na všech přehradách."

Po změně organizační formy Povodí Odry na státní podnik byl Ing. Šašek v květnu 2001 jmenován ředitelem provozního závodu ve Frýdku-Místku, kde působí až do současnosti. Byl také členem pracovní skupiny Povodně v rámci Mezinárodní komise pro ochranu řeky Odry a do roku 2001 působil jako vedoucí České delegace na hraničních tocích s Polskem.

Bohužel již k 30. červnu odchází z podniku na zasloužený odpočinek. On sám se už ale na něj velice těší – zejména na golf, jemuž se konečně bude moci věnovat mnohem intenzivněji: „V uplynulých letech veškerý můj čas spotřebovala vždycky práce a s tím spojené starosti a problémy. Vždycky jsem se ale snažil dobíjet energii, a to zejména v přírodě pomocí golfu, kterému se věnuji již pětatřicet let. Ještě donedávna jsem byl také funkcionářem golfového klubu a v devadesátých letech členem prezidia České golfové federace. Ale času stráveného prací pro Povodí Odry nelituji. Všech spolupracovníků jsem si vždy velice vážil a děkuji jim za nejkrásnější léta mého života, na která budu rád vzpomínat."

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

JUBILEA

ŽIVOTNÍ JUBILEA – ZAMĚSTNANCI

BADURA JOSEF . . . . . vodohospodářský dělník
DOBIÁŠ KAREL . . . . . strojník pracovních strojů
GŘUNDĚLOVÁ SYLVA . . . . . vodohospodářský dispečer
HORÁK JIŘÍ, Ing. . . . . . správce informačních systémů
KOŘÍNKOVÁ MARCELA . . . . . uklízeč
LOSÍKOVÁ JANA . . . . vedoucí oddělení fin. účet. a statistiky
LUKÁČ MILAN . . . . . vodohospodářský dělník
MALINOVÁ BOŽENA . . . . . domovník
MILATOVÁ KATEŘINA . . . . . všeobecná účetní
POHLOVÁ DAGMAR . . . . . uklízeč

ŽIVOTNÍ JUBILEA – DŮCHODCI

DRABINOVÁ PAVLA . . . . . správa podniku
HUŠEK PAVEL . . . . . závod Frýdek-Místek
KAMINSKÁ ZDENKA . . . . . správa podniku
KREUZOVÁ MARTA, Ing. . . . . . správa podniku
LARISCHOVÁ KVĚTOSLAVA . . . . . správa podniku
LAZEBNÍČEK VÁCLAV . . . . . závod Opava
LUKAČOVIČOVÁ ANNA . . . . . závod Frýdek-Místek
LUTIŠANOVÁ MARIE . . . . . závod Opava
ROZSYPALOVÁ ERIKA . . . . . závod Opava
RYŠKA ANTONÍN, RNDr. . . . . . správa podniku

PRACOVNÍ JUBILEA – 5 LET

GEBAUEROVÁ PETRA, DiS. . . . . . technický pracovník
JANOVIAK MIROSLAV, Mgr., LL.M. . . . . . investiční ředitel
SEMBOLOVÁ PETRA . . . . . chemický laborant

PRACOVNÍ JUBILEA – 10 LET

KUTĚJ ROMAN . . . . . vodohospodářský dělník
MALAŤÁKOVÁ RADMILA . . . . . uklízeč

PRACOVNÍ JUBILEA – 15 LET

JANDL JAROMÍR . . . . . vodohospodářský dispečer
JIRÁK PETR . . . . . vodohospodářský dělník
POLÁKOVÁ ANNA . . . . . uklízeč

PRACOVNÍ JUBILEA – 20 LET

TEUCHNER ROMAN, Ing. . . . . . vedoucí oddělení správy inf. systémů

PRACOVNÍ JUBILEA – 25 LET

KATAUER MILAN . . . . . vedoucí hrázný-jezný
MARČIŠOVSKÝ JOSEF . . . . . vodohospodářský dělník
MILERSKÝ RADEK . . . . . provozní elektrikář

NAPSALI O NÁS

Informace o státním podniku Povodí Odry se pravidelně objevují v regionálních i celostátních médiích. Zde najdete výběr toho nejzajímavějšího, co média o Povodí Odry vydala za poslední tři měsíce.

Koupání ani rybolov na Kletné nehrozí

[Novojičínský deník, 1. 4. 2014]

Jindy klidná chatová oblast za Suchdolem nad Odrou je momentálně jedním velkým staveništěm a ještě nějakou dobu jím bude. V místě, kde se dříve nacházela klidná hladina, stojí těžké stroje a rekonstruují nádrž, která je již odbahněná. Práce se týkají opravy tělesa hráze i její koruny, opravy objektu spodní výpusti, rekonstrukce bezpečnostního přelivu a oprav a úprav dalších součástí nádrže. Celková hodnota zakázky je kolem 13,5 milionu korun. Rekonstrukce vodní nádrže je v plné režii jejího správce Povodí Odry.

Stavba opěrných zdí v Hradci nad Moravicí

[Region Opavský a Hlučínský, 8. 4. 2014]

Stavební práce na opěrné zdi, která vyroste na svahu pod hřbitovem v Hradci nad Moravicí, jsou v plném proudu. Přednedávnem museli dělníci vykácet hned čtyři stromy. Při stavbě mohutné stěny reálně hrozilo poškození kořenového systému této čtveřice stromů. Dvě olše a dva topoly se nacházely v blízkosti břehu řeky Moravice. Kousek od komunikace, která je hojně využívána cyklisty a také chodci. Žádost o pokácení podalo Povodí Odry. Jakmile stavební práce na svahu skončí, počítá se zde s vysazením nejméně osmi vzrostlých listnatých stromů. A to nejpozději do konce letošního roku. V Hradci momentálně vznikají hned dvě zdi. Jedna je gabionová a bude se nacházet na úpatí svahu. Druhá roste přímo pod hřbitovem. V budoucnu by měla plnit funkci hřbitovní zdi. Zemina je jílovitá a zhruba před čtyřmi lety tady po větším dešti došlo k sesuvu půdy. Zásluhou úprav by v příštích letech už podobné nebezpečí rozhodně hrozit nemělo.

Stavba přehrady v Nových Heřminovech na Bruntálsku začne v roce 2018

[Radiožurnál, 10. 4. 2014]

Stavba přehrady v Nových Heřminovech na Bruntálsku začne v roce 2018. Investici už nic nezastaví. V Ostravě to potvrdil ministr zemědělství Marian Jurečka z KDU-ČSL.

Oprava cyklostezky podél Olše se protahuje

[Havířovský deník, 10. 5. 2014]

Špatná zpráva pro cyklisty. Opravy několika úseků cyklostezky vedoucí v Karviné podél řeky Olše se oproti původním předpokladům protáhnou. Asi kilometrový úsek ve Starém Městě, který je uzavřen od loňského dubna, stále není průjezdný. Podle zástupců Povodí Odry jako správce toku je nový termín zprovoznění letošní srpen.

[Texty byly redakčně zkráceny]

Název: **Kapka, zpravodaj státního podniku Povodí Odry** Vydavatel: **Povodí Odry, státní podnik, Varenská 3101/49, 701 26 Ostrava, IČ: 70890021** Šéfredaktor: **Ing. Čestmír Vlček** Sazba, tisk: **SILVER B.C., s.r.o.** Periodicita: **čtvrtletník** Místo vydání: **Ostrava** Číslo: **2/2014** Den vydání: **23. 6. 2014** Evidenční číslo: **MK ČR E 19455**

Povodí Odry
státní podnik

Vodohospodářské laboratoře

zkušební laboratoř č. 1296, akreditovaná Českým institutem pro akreditaci, o. p. s.

Odběry a rozbory, zjišťování kvality vod

studny a jiné zdroje pitné vody
bazény a koupaliště
domovní přípojky pitné vody
domovní čistírny odpadních vod
vypouštění odpadních vod
monitorování kvality vody v nádržích, potocích a řekách atd.

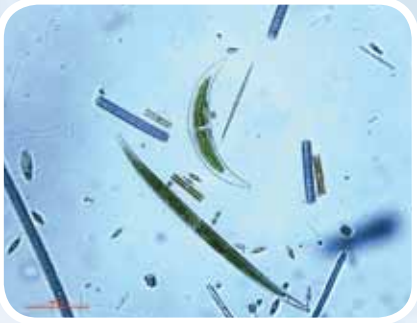

Kompletní rozsah analýz:

fyzikálně-chemické (včetně škodlivin, jako jsou těžké kovy, PCB, pesticidy aj.), **radiochemické**, **mikrobiologické** i **hydrobiologické** rozbory.

Rozbory dle aktuální legislativy (zejm. Vyhláška č. 252/2004 Sb., Vyhláška č. 238/2011 Sb., Vyhláška č. 307/2002 Sb., Zákon č. 185/2001 Sb., Vyhláška č. 294/2005 Sb., Vyhláška č. 382/2001 Sb., Vyhláška č. 383/2001 Sb., Nařízení vlády č. 143/2012 Sb. aj.), popř. i dle jiných přání a potřeb zákazníka.

Pro zajištění lepší dostupnosti laboratorních služeb je otevřeno
sběrné místo na vodohospodářském provozu v Jeseníku, Šumperská 282.
Zapůjčení vzorkovnic a předání vzorků je nutné domluvit na telefonním čísle 584 402 055.
Předtím si rozbory telefonicky nebo elektronicky objednáte
v laboratoři – viz níže uvedené kontaktní údaje:

Povodí Odry, státní podnik
Varenská 3101/49
701 26 Ostrava

e-mail: laborator@pod.cz
http://laborator.pod.cz/
tel.: 596 657 334, 596 657 340, 596 657 111